

ŻYCIE SZKOŁY

INFORMATOR ZESPOŁU SZKÓŁ SZKOŁY PODSTAWOWEJ I GIMNAZJUM W PĘPOWIE

NR 26

LISTOPAD - GRUDZIEŃ 2008

STRONA GŁÓWNA ZESPOŁU SZKÓŁ: WWW.ZSPEPOWO.EDU.PL

Z życia klas 0 i I - III SP

LAS CZEKA NA WAS...

Od 20 do 24 października 2008r. we wszystkich jednostkach organizacyjnych Lasów Państwowych po raz pierwszy był obchodzony Europejski Tydzień Leśny. Również w Nadleśnictwie Piaski przygotowano na te dni wiele ciekawych spotkań i wizyt. Dzieci, młodzież i dorośli mogli zapoznać się z gospodarką leśną, pracą leśników oraz podziwiać piękno naszych lasów w jesiennych barwach. Na obchody święta lasu zostali zaproszeni uczniowie kl. Ia wraz z wychowawczynią. 22 października udaliśmy się autokarem do Leśnictwa Karzec. Wspólnie z uczniami ze szkół w Pudliszkach i Sarbinowie braliśmy udział w konkursie wiedzy o lesie na terenie ścieżki edukacyjnej „Gatunki drzew”. Dzieci zostały podzielone na kilkusobowe grupy, noszące nazwy ściśle związane z tematyką leśną: *Dęby, Brzozy, Sosny, Świerki, Olchy*

i Modrzewie. W każdej grupie byli zawodnicy w różnym wieku i z różnych szkół. Poszczególne drużyny miały do pokonania 5 stanowisk: praca leśnika, gatunki drzew, grzyby, łowiectwo, straż leśna i ochrona przyrody.

Na każdym stanowisku należało się wykazać umiejętnością rozpoznania przedmiotów z danej tematyki oraz poprawnie odpowiedzieć na pytania testu ściśle

związanego z danym stanowiskiem. Najlepszą w owych zmaganiach okazała się grupa „Brzozy”, której opiekunką była p.U.Krzesiek.

Pod koniec spotkania rozstrzygnięto konkurs plastyczny „Barwy jesieni”, który został ogłoszony w szkołach tydzień wcześniej. Wśród laureatów znalazł się uczeń naszej klasy - *Mateusz Gruchociak*.

Zwycięzcy obu konkursów otrzymali nagrody książkowe, dyplomy i drobne upominki z rąk pracowników Nadleśnictwa. Po zmaganiach konkursowych

wszyscy wzięli udział w pieczeniu kiełbasek. Pomimo niesprzyjającej aury, bawiliśmy się wspólnie. Dziękujemy organizatorom za zaproszenie, a firmie przewozowej p. Małgi za bezpłatny przejazd.

**Beata
Kaczmarek**

W RAMACH PROGRAMU „MOJE DZIECKO IDZIE DO SZKOŁY”

Realizując program „Moje dziecko idzie do szkoły” sześciolatki wzięły udział w spotkaniu z pielęgniarką szkolną, na którym dowiedziały się, jak prawidłowo i zdrowo się odżywiać, jak dbać o czystość ciała i higienę jamy ustnej.

Dzieci uczestniczyły też w zajęciu: *Od ziarenka do bochenka - wszystko o chlebie*. Poprzez zabawę i stworzenie sytuacji edukacyjnych uczniowie poznali etapy produkcji chleba. Wspólnie przygotowany poczęstunek zachęcił ich do spożywania zdrowej żywności.

„Andrzejki”, to stara, choć zmieniona nieco tradycja. Kiedyś wróżby andrzejkowe były domeną panien. Chłopcy wróżyli w dzień św. Katarzyny. Dziś podczas andrzejek bawią się i chłopcy i dziewczęta. Wróżący szukają

szczęścia nie tylko w miłości, ale i w nauce, w przedszkolnych zabawach i życiu codziennym.

W magicznym kręgu andrzejkowych wróżb i płomieni świec.

Miłym akcentem były odwiedziny Świętego Mikołaja. Słodkie upominki wywołały na buziach dzieci szczerzy uśmiech.

**Wychowawczynie klas 0:
Ewa Matyla, Arleta Sierszulska**

X SZKOLNY KONKURS PLASTYCZNY „BARWY JESIENI”

Tradycją stało się organizowanie w naszej szkole konkursu plastycznego w klasach kształcenia zintegrowanego. Miesiąc październik, to czas dziesiątego już spotkania małych artystów. Uczniowie mieli okazję wykazać się swoimi zdolnościami plastycznymi, biorąc udział w konkursie „BARWY JESIENI”.

Celem konkursu było:

- inspirowanie twórczości plastycznej dzieci,
- stosowanie różnych technik plastycznych jako środka własnej wypowiedzi,
- kształtowanie zaangażowanej postawy wobec otaczającego świata oraz uwrażliwianie na piękno i wzbudzanie przeżyć estetycznych,
- zachęcanie do rozwijania umiejętności plastycznych.

Spośród 66 prac dzieci komisja w składzie :

- przewodnicząca wicedyrektor ZSSPiG mgr U.Latuszek
 - członkowie: mgr B.Kaźmierczak - nauczyciel bibliotekarz , mgr A.Olejniczak- pedagog szkolny, mgr L.Machowska - nauczyciel kształcenia zintegrowanego,
- przyznała nagrody i wyróżnienia.

NAGRODY:

kl.Ia: 1.Aleksandra Rolnik, 2.Jędrzej Furmaniak, 3.Zuzia Kubiak

kl. Ib: 1.Oliwia Błaszyk, 2.Julia Fabisiak, 3.Weronika Miedzińska

kl.IIa: 1.Martyna Cieplik

kl.IIb: 1.Krzysztof Małecki, 2.Karolina Urbaniak

kl.IIc: 1.Julia Paluszkiewicz

kl.IIIa: 1.Eryk Andrzejewski, 2.Nikola Sudolska, 3.Damian Biernacki,
4.Marysia Nadolna

kl. IIb: 1.Julia Krzyżoszczak, 2.Dominika Broda

kl.IIIc: 1.Dominik Rolnik, 2.Sylwia Waligóra, 3.Milena Popielas

WYRÓŻNIENIA: 1.Natalia Ratajczak kl.Ib, 2.Nikoła Suchanecka kl.Ib
3.Paulina Wojciechowska kl.IIa, 4.Filip Dudka kl.IIa, 5.Małgosia Stanisławska
6.Wiesiu Jamroży i 7.Michał Wabiński.

Ponadto, wszyscy uczniowie biorący udział w konkursie otrzymali nagrodę pocieszenia.

Po eliminacjach szkolnych prace dzieci wzięły udział w **X Powiatowym Konkursie Plastycznym** pt.„**BARWY JESIENI**”, organizowanym przez Gostyński Ośrodek Kultury „Hutnik”. Laureaci z naszej szkoły, którzy otrzymali wyróżnienie, to **Jędrzej Furmaniak** z klasy Ia i **Eryk Andrzejewski** z klasy IIIa.

Gratuluję!
Maria Tomczak

„KOKARDKA ŚWIĄTECZNA”

W listopadzie został zorganizowany konkurs plastyczny pt.„Kokardka świąteczna”. Celem konkursu było zainteresowanie dzieci tradycją ozdabiania drzewka świątecznego. W tym roku ozdobiliśmy naszą zieloną choinkę pięknymi, czerwonymi kokardkami.

Na konkurs wpłynęło 116 prac. Jury wyłoniło i nagrodziło 41 laureatów pięknymi mikołajkowymi czapkami. Pozostali uczestnicy otrzymali czekolady z motywem świątecznym.

Laureaci konkursu:

Grupa 0a: 1.Wojciech Waleński, 2.Olga Maciejewska,
3. Zuzanna Pieprzyk, 4.Zuzanna Biernacka

Grupa 0b: 1.Jan Konieczny, 2.Michał Szpyrka, 3. Joachim Przybylski

Klasa I a: 1.Damian Paluszkiewicz, 2.Aleksandra Rolnik,
3. Piotr Twardowski, 4.Sebastian Bzodek

Klasa I b:1.Julia Fabisiak, 2.Klaudia Lewandowska, 3.Nikoła Suchanecka,
4.Weronika Miedzińska

Klasa II a: 1.Martyna Cieplik, 2.Filip Kryś, 3.Eryk Sibera

Klasa II b: 1.Weronika Kuźnicka, 2.Natalia Kołodziejczak,

3.Krzysztof Małecki

Klasa II c: 1.Katarzyna Waleńska, 2.Izabela Sobótka,

3.Julia Paluszkiewicz, 4.Joanna Rolnik

Klasa III a: 1.Nikola Sudolska, 2.Maria Nadolna, 3.Eryk Andrzejewski,

4.Joanna Pospiech, 5.Kacper Pospiech

Klasa III b: 1.Magdalena Matuszak, 2.Katarzyna Miedzińska,

3.Hubert Lewandowski, 4.Julia Krzyżoszczak,

5.Filip Wojtkowiak

Klasa III c: 1.Wiktoria Kasperczyk, 2.Dominik Rolnik,

3.Roksana Kaspercza

Uczniowie niepełnosprawni: 1.Wiesław Jamroży,

2.Małgorzata Stanisławska, 3.Michał Wabiński

Za wspaniałe prace oraz za uczestnictwo w konkursie serdecznie dziękujemy. Zachęcamy do dalszej współpracy.

Maria Tomczak, Lidia Machowska

Z DROGI, BO LISTONOSZ JEDZIE...

W związku z blokiem tematycznym „Poznajemy różne zawody” 10 grudnia 2008r. uczniowie klasy Ib wybrali się na pocztę w Pępowie. Na miejscu powitała nas p. Elżbieta Kurek. Uczniowie dowiedzieli się, jak funkcjonuje poczta i poznali zasady pracy poszczególnych pracowników. Mogli zobaczyć, jak przechowuje się i segreguje listy, paczki oraz gazety.

Dzieci ucieszyły się ze spotkania z listonoszem, który przyszedł po nowe przesyłki. Mogły sprawdzić, jak ciężka jest jego torba. Miały okazję pieczętować kartki specjalną pieczętą oraz zajrzeć do gabinetu naczelnika poczty. Z zainteresowaniem słuchały opowiadania o pracy na poczcie i dowiedziały się, jakie sprawy można tam załatwić.

Serdecznie dziękujemy Panu Naczelnikowi, że w przedświątecznym tłoku mogliśmy spotkać się z pracownikami poczty.

**Wychowawczynie kl. Ib
Violeta Rolnik**

NA PRZEDSTAWIENIU...

26 listopada 2008r. uczniowie klas pierwszych wraz z wychowawczyniami pojechali do MDK „Hutnik” w Gostyniu na przedstawienie: „Przygody misia i jego przyjaciół”. Spektakl bardzo się podobał małym widzom, którzy brali w nim czynny udział: klaskali, odpowiadali na pytania i śpiewali rymowany tekst.

Piękna scenografia wprowadziła nas w zimowo - świąteczny nastrój. Uczniowie dziękują Polskiemu Towarzystwu Osób Niepełnosprawnych za zaproszenie na teatrzyk.

Violeta Rolnik i Beata Kaczmarek

„MALEŃKA MIŁOŚĆ W ŻŁOBIE ŚPI”

Tymi słowami uczniowie klasy II a i II b rozpoczęli jasełka dla uczniów

kształcenia zintegrowanego i wychowania przedszkolnego. Małego Jezuska przy żłóbku powitali: pastuszkowie, Trzej Królowie oraz pory roku: Wiosna, Lato, Jesień, Zima. Przynieśli ze sobą dary, które złożyli Dzieciąteczku u stóp.

Nie zabrakło też Świętego Mikołaja. Po występie zaprosił on wszystkie dzieci do klas, gdzie czekały na nie drobne upominki.

W przedświątecznym nastroju i świątecznej scenografii, jasełka obejrzeli również Babcie i Dziadkowie, którzy zostali zaproszeni przez swoje wnuki. Słowami płynącymi z małych, gorących serduszek dzieci podziękowały im za troskę, poświęcenie i miłość. Artystyczne popisy „małych aktorów” zostały nagrodzone gromkimi brawami.

Po uroczystości seniorzy zostali zaproszeni na poczęstunek przygotowany przez rodziców.

**Jolanta Durczewska,
Małgorzata Andrzejewska**

PRZY WIGILIJNYM STOLE

Wychowawczynie klas pierwszych, panie: Beata Kaczmarek i Violeta Rolnik, były inicjatorkami zorganizowania i przygotowania w szkole stołu wigilijnego. Wystawa ta miała przybliżyć i pokazać tradycje związane z wieczerzą wigilijną.

Na szkolnym korytarzu obok pięknie przystrojonej choinki pojawił się stół przykryty białym obrusem, z wiązka sianka pod spodem. Na stole ustawiono jedno nakrycie więcej niż jest uczestników wieczerzy. Jest ono symbolicznie przeznaczone dla niezapowiedzianego gościa.

We czwartek pojawił się na stole postny zestaw wigilijnych potraw. Do najbardziej typowych należą: barszcz

z uszkami, ryby przyrządzone na różne sposoby z najbardziej tradycyjnym

karpiem smażonym, kapusta z grzybami, pierogi z kapustą, kluski z makiem, cukrem i miodem, kompot z suszonych owoców, makowiec i pierniki.

Te smakowite potrawy przygotowały mamy uczniów z klas pierwszych.

Pięknie dziękujemy mamom za zaangażowanie i pomoc w organizacji tego przedsięwzięcia. Sądzymy, że najpiękniejszym podziękowaniem był podziw i zachwyt wigilijnym stołem uczniów, nauczycieli i rodziców odwiedzających naszą szkołę. Dla wielu z nich była to prawdziwa lekcja wychowawcza, ukazująca przepiękną tradycję związaną ze Świątami Bożego Narodzenia.

Violeta Rolnik i Beata Kaczmarek

SPOTKANIE Z GWIAZDOREM

17 grudnia 2008r. odwiedził dzieci długo oczekiwany, miły gość – Gwiazdor. Spotkanie z nim wywołało u niektórych uczniów radość, u innych strach i przerażenie. Jednak największą uciechę sprawiły prezenty, które otrzymali wszyscy, bez względu na zachowanie.

Dzieci podziękowały Gwiazdorowi za wizytę i zaprosiły miłego gościa za rok. To był bardzo miły dzień.

Violeta Rolnik i Beata Kaczmarek

Z życia klas IV-VI

Montaż słowno -muzyczny w 90. rocznicę Niepodległości Ojczyzny

**„Dzisiaj wielka jest rocznica,
jedenasty listopada!**

**Tym, co zmarli za Ojczyznę,
hołd wdzięczności Polska składa”.**

„Nie było już Polski.
Ludzie stali się obywatelami obcych państw.
W szkołach dzieci musiały mówić tylko po niemiecku lub rosyjsku”.

„Pewnego razu trzy państwa, których herbami były czarne orły, sprzymierzyły się i podzieliły między siebie ziemie naszego państwa. Tak rozpoczęła się tragedia naszego narodu. Trzej sąsiedzi: Rosja, Prusy i Austria, zawarli między sobą sojusz i dokonali rozbiorów Polski. Było to w 1772, 1793 i 1795 roku”.

Program zakończył się polskim tańcem narodowym w wykonaniu szóstoklasistów.

Scenariusz i realizacja programu patriotycznego:
Marlena Wachowiak i Joanna Góźdz

W ŚWIECIE BAJEK

Dnia 26.11.2008r. w Bibliotece Publicznej w Gostyniu odbyło się uroczyste podsumowanie konkursu „Bajkowa rodzinka”, w którym udział brały uczennice z naszej szkoły. Warunkiem przystąpienia do konkursu było napisanie bajki o rodzinie. Jury w składzie: przewodnicząca - Jolanta Nowak-Węklarowa (poetka i polonistka), Domicylla Sierszchuła, Jolanta Gardyś i Halina Radoła, II miejsce i nagrodę przyznało Annie Filipowiak z klasy Va za bajkę pt. „Kosmiczna rodzinka”. Pozostałe uczestniczki (Klaudia Cieplik Vb, Kasia Pospiech Va, Marta Rzepka Va) otrzymały pamiątkowe dyplomy.

Warto dodać, że prace nagrodzone przez komisję będą opublikowane w 2009 roku w postaci książki, która zostanie wydana przez organizatorów konkursu.

Marlena Wachowiak

Z życia gimnazjalistów

WARSZTATY TANECZNE DLA MŁODZIEŻY

W piątkowy wieczór, 14 listopada br. w sali gimnastycznej w CSK, ponad czterdziestoosobowa grupa młodzieży w atmosferze radosnego napięcia czekała na rozpoczęcie warsztatów. Ok. godz.17:00 na salę wszedł instruktor tańca – pan Robert Jażdżewski wraz z jedną ze swoich uczennic. Po zapoznaniu warsztaty ruszyły. Wszyscy zastanawialiśmy się, jaki będzie instruktor i czego nas nauczy. Nasza niepewność trwała krótko, ponieważ wnet okazało się, że jest bardzo sympatyczną osobą, która potrafi współpracować z młodzieżą. Po rozgrzewce pan Robert nauczył nas trzech krótkich układów, które ćwiczyliśmy tak długo, aż cała grupa nie zatańczyła zgodnie z jego oczekiwaniami. Skończyliśmy zajęcia po dwóch godzinach - bardzo zmęczeni, ale i zadowoleni z pożytecznie spędzonego czasu.

Kolejnego dnia, w sobotę, o godz. 9:00 znów przyszliśmy do CSK. Tym razem jednak mieliśmy spędzić na sali nie dwie, a aż sześć godzin. Cała grupa, zaopatrzona w zapasy energii, optymizmu i napoje, ustawiła się na sali. Po kilku minutach

robienia „pajacyków” i innych rozgrzewających ćwiczeń, przeszliśmy do uczenia się, podobnie jak dzień wcześniej, krótkich układów, z których każdy nawiązywał do innego stylu tańca. W trakcie ćwiczeń mieliśmy kilka przerw na

odpoczynek, a później wracaliśmy do tańca. Po ok. 5 godzinach część grupy wróciła do domu, a druga część została, by nauczyć się jeszcze jednego układu. Znowu byliśmy wykończeni..., ale „pozbialiśmy się” i mimo wszystko uznaliśmy, że było warto. Z niecierpliwością czekaliśmy na kolejny, ostatni – niestety - dzień warsztatów.

W niedzielę rozpoczęliśmy zajęcia o godzinie 10:00. Odczuwaliśmy jeszcze skutki sobotnich ćwiczeń, więc ostatnie dwie godziny tańca spędziliśmy spokojniej, nie wykonując zbyt forsownych układów.

Po zakończeniu zajęć każdy wybrał sobie kawałek podłogi, by ustawić się do pamiątkowej fotografii z panem Robertem oraz z naszą panią - Karoliną Grześkowiak. Było nam smutno, że to już koniec... Po warsztatach pozostały cudowne wspomnienia i nadzieja, że jeszcze kiedyś uda nam się spotkać z tym samym trenerem, nauczyć się czegoś nowego, a przede wszystkim, spędzić na sali gimnastycznej dziesięć, równie męczących, co uszczęśliwiających godzin.

BARDZO DZIĘKUJEMY PANI KAROLINIE GRZEŚKOWIAK
za zaproszenie nas do udziału w tych wspaniałych warsztatach tanecznych.

Daria Krajka
kl.IIIBG

MIZERNA , CICHA, STAJENKA LICHA...

W piątek, 19 grudnia 2008r. w holu Szkoły Podstawowej zapanowała niezwykle miła atmosfera. Klasy IV-VI rywalizowały w widowiskowym konkursie kolęd i recytacji utworów o tematyce związanej z Bożym Narodzeniem. Na tle starannie dobranej scenografii klasy prezentowały dwa utwory poetyckie oraz kolędę. Repertuar koncertu był wzruszający, a wykonanie wprawiało widzów i słuchaczy w zachwyt, dostarczając miłych wrażeń estetycznych. Poziom konkursu był dość wyrównany. Jury wybierało zwycięzców w kategoriach klas. I miejsca zdobyły: IVb, Va i Vc ex aequo oraz VIa. Nagrody dla recytatorów ufundowała Rada Rodziców. Klasy zostały uhonorowane dyplomami.

Karolina Urbaniak i Tomek Kopciński w roli Maryi i św. Józefa.

Klasa IVb zwyciężyła w kategorii klas IV.

Klasa VIa okazała się najlepsza spośród klas VI.

Recytatorzy z klasy Vc: Artur Chudy i Jagoda Furmaniak.

Klasa Vc zajęła I miejsce ex aequo z klasą Va.

Klasa Va dała popis zdolności aktorskich, wokalnych i rytmicznych., za co została nagrodzona gromkimi brawami.

Jury zachwyciło się zaangażowaniem klas, przygotowaniem wokalnym i rytmicznym oraz walorami recytacji. Występy były świadectwem doskonałej współpracy klas z wychowawcami oraz nauczycielem muzyki.

Co słyszeć w bibliotece szkolnej?

KRASNOLUDKI, BOB BUDOWNICZY, KOPCIUSZEK... Z WIZYTĄ W PRZEDSZKOLU

Duża grupa dzieci przedszkolnych wraz z rodzicami od września odwiedza bibliotekę i korzysta z jej zbiorów. Chcąc zachęcić pozostałych, nauczyciele bibliotekarze z uczniami klasy IVa przygotowali prezentację postaci bajkowych. Dzieci bawiły się m.in. z krasnoludkami, Bobem Budowniczym, Kotem w butach, Pocahontas i razem z nimi rozwiązywały zagadki czytelnicze.

Żywe postacie wzbudziły zachwyt i radość małych czytelników. Przedszkolaki wykazały się ogromną wiedzą z zakresu bajek i baśni, a w nagrodę zostały obdarowane bajkową kolorowanką.

**Nauczyciele bibliotekarze:
Ewa Fabisiak,
Bernadeta Kaźmierczak**

KIERMASZ ŚWIĄTECZNY

Jak co roku, biblioteka szkolna w okresie przedświątecznym zorganizowała kiermasz taniej książki, aby ułatwić uczniom zakup prezentów pod choinkę. Kiermasz cieszył się bardzo dużym zainteresowaniem, a uzyskane z prowizji od sprzedaży pieniądze (99 zł) kolejny już raz zasiliły fundusz biblioteki na wzbogacenie zbiorów.

**Nauczyciele bibliotekarze:
Ewa Fabisiak,
Bernadeta Kaźmierczak**

Z gabinetu pedagoga szkolnego

„Kiedy mózg pracuje inaczej...- postrzeganie, ruch, emocje, komunikacja”

„Raz uruchomiony zegar rozwoju dziecka biegnie nieustannie i jest niezwykle precyzyjny”- te słowa Theodora Hellbrugge można było cytować po każdym wykładzie **X Międzynarodowej Konferencji Naukowo-Szkoleniowej we Wrocławiu**. Konferencja została zorganizowana przez Fundację „Promyk Słońca”. Fundacja ta jest wiodącym na Dolnym Śląsku pozauczelnianym ośrodkiem szkoleniowym, współpracującym z renomowanymi krajowymi i zagranicznymi ośrodkami naukowo - szkoleniowymi, zajmującymi się problemami dzieci z deficytami i zaburzeniami rozwoju. Konferencja **„Kiedy mózg pracuje inaczej...- postrzeganie, ruch, emocje, komunikacja”** odbyła się 05.12.2008r. we Wrocławiu.

O dzieciach z deficytami rozwojowymi mówi się wiele. Ciągłe jednak przekonuję się, że jest to dziedzina, w której nieustannie zachodzi postęp, który uruchamia nowe możliwości terapii maluchów rodzących się z dysfunkcjami. O wadze problemu świadczy fakt, że zaproszenie do udziału w konferencji przyjęli znakomici uczeni i praktycy z Polski oraz z Niemiec i Stanów Zjednoczonych. Reprezentowane były m.in. tak znane i szacowne ośrodki akademickie, jak Uniwersytet Adama Mickiewicza z Poznania, Uniwersytet Gdański, Śląski Uniwersytet Medyczny, Uniwersytet Warszawski, New York University Medical Centr /USA/, Klinika Okulistyczna w Greifswaldzie oraz placówki lecznicze i pedagogiczne, pracujące na rzecz dzieci.

Wrocławska konferencja - podzielona na sesje tematyczne – poświęcona była rozważaniom, na ile współczesna wiedza i praktyka potrafi pomóc małym pacjentom, którzy z takich czy innych przyczyn tej pomocy potrzebują. Czy jesteśmy w stanie pokonać coraz nowe wyzwania stojące przed terapeutami i pedagogami? Wreszcie czy działania naukowców i praktyków są spójne? Na te ważne pytania odpowiadali w swoich wystąpieniach goście konferencji, specjaliści od neurofizjologii, rehabilitacji, okulistyki, zaburzeń edukacji sensomotorycznej, zaburzeń komunikacji i alternatywnych sposobów porozumiewania się. Nie sposób w tej krótkiej notatce omówić i przedstawić wszystkich poruszanych zagadnień, tym bardziej, że dorobek intelektualny konferencji został ujęty w specjalnym wydawnictwie. Dyskusja była ożywiona i ciekawa. Uczestnicy podkreślali wagę poruszanych problemów i konieczność ciągłej współpracy praktyków i naukowców pracujących na rzecz dzieci.

Alina Olejniczak

Geneza Praw Dziecka

Konwencja o prawach dziecka została uchwalona przez Organizację Narodów Zjednoczonych 20 listopada 1989 roku, weszła w życie 2 września 1990 roku. **Konwencja** ratyfikowana przez 192 państwa – to umowa międzynarodowa z zakresu praw człowieka, która uzyskała najwięcej ratyfikacji.

W Polsce *Konwencja* obowiązuje od 7 lipca 1991 roku. Rząd RP pierwszy raport z jej wykonania złożył w 1993 roku, a kolejny, opracowany pod kierunkiem Pełnomocnika ds. Rodziny, został przesłany do Komitetu Praw Dziecka ONZ w sierpniu 1999 r.

Trwający do dziś proces rozszerzania zakresu ochrony prawnej dziecka zasadniczo rozpoczął się w drugiej połowie XIX wieku. Do XVIII wieku nie rozumiano odrębności i specyfiki dzieciństwa. Dopiero w XIX wieku dostrzeżono położenie społeczne dziecka i uznano, iż wymaga ono odrębnego traktowania, opieki i wychowania. Sformułowano wówczas pojęcie "ochrona dzieciństwa", rozumiane jako działania państwa, samorządów i organizacji społecznych, których celem jest zapewnienie dziecku niezbędnych warunków do prawidłowego rozwoju. Tym samym dziecko zostało uznane za pełnowartościowego, aczkolwiek niedojrzałego człowieka, za istotę ludzką, która ma swoje prawa.

Po raz pierwszy prawa dziecka określono w ***Deklaracji Genewskiej***, przyjętej przez Ligę Narodów w 1924 roku. W 1959 roku Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych przyjęło ***Deklarację Praw Dziecka***, dokument, który wyznaczał – bardziej szczegółowe niż *Deklaracja Genewska* – kierunki ochrony prawnej dziecka ze strony państwa, jednak nie był aktem obligującym państwa do jego pełnego przestrzegania.

Deklaracja Praw Dziecka zawiera 10 następujących zasad:

1. prawa zawarte w *Deklaracji* dotyczą wszystkich dzieci bez żadnego wyjątku;
2. dziecko musi korzystać ze szczególnej ochrony prawnej;
3. wszystkie dzieci mają prawo do nazwiska i obywatelstwa bez względu na urodzenie;
4. wszystkie dzieci powinny mieć zapewnione warunki do życia i możliwość korzystania z opieki socjalnej;
5. dzieci niepełnosprawne powinny być otoczone szczególną troską i opieką;
6. dzieci do harmonijnego rozwoju potrzebują miłości i zrozumienia; powinny wychowywać się i wyrastać głównie pod opieką swoich rodziców;
7. każde dziecko ma prawo do nauki; nauka powinna być bezpłatna i obowiązkowa przynajmniej w zakresie szkoły podstawowej;

8. dzieciom przysługuje pierwszeństwo do wszelkiej ochrony i pomocy, szczególnie we wszystkich sytuacjach katastrofalnych i w czasie wojny;
9. dorośli mają obowiązek chronić dziecko przed zaniedbaniem, okrucieństwem i wyzyskiem;
10. dzieci powinny być wychowywane w duchu pokoju, braterstwa, zrozumienia, tolerancji i przyjaźni między narodami.

Współcześnie ochronę prawną dziecka tworzą: prawo międzynarodowe i prawo krajowe poszczególnych państw. W skład międzynarodowej ochrony prawnej praw dziecka wchodzi nie tylko dokumenty wyraźnie dotyczące praw dzieci, ale również dokumenty ogólne zawierające postanowienia, które pośrednio lub bezpośrednio odnoszą się do dzieci.

Alina Olejniczak

RODZICE, STRZEŻCIE SWOJE DZIECI PRZED KALECTWEM !

W tradycje rodzinnego gospodarstwa wpisany jest trud wszystkich domowników, również pomoc dzieci. **Należy jednak pamiętać, że są prace, których dzieci wykonywać nie powinny.** Mają za mało sił, brakuje im doświadczenia. Nie potrafią przewidzieć skutków własnych działań i właściwie ocenić zagrożenia.

O zapewnieniu bezpieczeństwa dzieciom pomagającym w gospodarstwie zapominają często ich opiekunowie. Ileż to razy rodzic nie posiada się z dumy, kiedy jego kilku- czy kilkunastoletni syn uruchamia ciągnik, orze pole lub obsługuje kombajn. A przecież konstrukcja maszyn rolniczych nie jest obliczona na siły i możliwości małego dziecka. Fakt, że potrafi ono uruchamiać i obsługiwać maszyny, nie świadczy jeszcze o tym, że może przy nich pracować.

W gospodarstwie nietrudno o nieszczęście. Każdy kontakt ze zwierzętami gospodarskimi wiąże się z ryzykiem. Każda praca z chemicznymi środkami ochrony roślin niesie za sobą niebezpieczeństwo zatrucia. Każda pracująca maszyna – zwłaszcza nie w pełni sprawna technicznie – stanowi zagrożenie.

Każdego roku wiele dzieci ulega wypadkom w gospodarstwie. Niektóre tracą życie, inne stają się niepełnosprawnymi. **Korzystając zatem z pomocy dzieci, powierzajmy im zadania, które są w stanie wykonać bez narażania się na niebezpieczeństwo.**

PRACE I CZYNNOŚCI SZCZEGÓLNIE NIEBEZPIECZNE, KTÓRYCH NIE NALEŻY POWIERZAĆ DZIECIOM PONIŻEJ 16. ROKU ŻYCIA W GOSPODARSTWACH ROLNYCH

1. **Kierowanie ciągnikami rolniczymi i innymi maszynami samobieżnymi.** Prace te wymagają kwalifikacji i doświadczenia.

Występuje zagrożenie spowodowania wypadku oraz szkodliwe oddziaływanie drgań, hałasu i zapylenia, a także wyrządzenie krzywdy innym osobom.

2. **Obsługa kombajnów do zbioru zbóż, zielonek i okopowych, maszyn żniwnych, kosiarek rolniczych, pras do słomy i siana, kopaczek do zbioru okopowych.** Są to maszyny z urządzeniami tnącymi lub gniotącymi i wirującymi częściami, przeważnie o dużej masie. Występuje wiele zagrożeń przejechania, przewrócenia maszyny, przygniecenia, pochwycenia przez pracujące mechanizmy, skaleczenia, obciążenia kończyn.
3. **Sprzęganie i rozprzęganie maszyn i narzędzi rolniczych, a także pomaganie przy tych czynnościach.** Występuje zagrożenie przygniecenia i przejechania, urazów głowy, tułowia, rąk i nóg i urazów na skutek przeciążeń fizycznych.
4. **Przebywanie na pomostach sadzarek do ziemniaków i siewników oraz korygowanie ich pracy poprzez strącanie nadmiaru sadzeniaków lub przegarnianie ziarna w skrzyni nasiennej.** Występują często pochwycenia przez ruchome części maszyn i możliwość urwania kończyn, doznania urazu palców i dłoni.
5. **Obsługa maszyn do przygotowania pasz – sieczkarni, śrutowników, gniotowników, mieszalników, rozdrabniaczy.** Występuje zagrożenie urazów dłoni przez wirujące noże, topory, walce i bębny, pochwycenia przez wały napędowe i pasy transmisyjne.
6. **Obróbka drewna przy użyciu pilarki tarczowej ("krajcegi", „cyrkularki”) oraz wykonywanie czynności pomocniczych przy tej pracy: podawanie i odbieranie materiału, usuwanie trocin i inne czynności porządkowe.** Przy tych pracach występuje najwięcej okaleczeń, amputacji oraz wypadków śmiertelnych. Zagrożenie wzrasta, gdy pilarka nie ma osłon, klina rozszczepiającego, urządzenia podającego materiał do cięcia poprzecznego.
7. **Wszelkie prace przy użyciu pił łańcuchowych** (wycinka lub prześwietlanie drzew, przecinanie pni, okrzesywanie i podcinanie gałęzi, itp.). Prace te wymagają dużej siły i sprawności dorosłego mężczyzny, kwalifikacji i wprawy. Występuje wysokie zagrożenie ciężkimi urazami przy manewrowaniu piłą, „odbiciu” piły, opuszczeniu na nogę itp.
8. **Ścinanie drzew, ściąganie drzew zawieszonych, załadunek i rozładunek drewna.** Prace te wymagają specjalistycznych umiejętności i dużej siły fizycznej. Występuje wysokie zagrożenie przygniecenia osób pracujących oraz zmiżdżenia rąk i nóg.
9. **Obsługa dmuchaw, przenośników taśmowych i ślimakowych.** Występuje duże zagrożenie pochwycenia przez wirujące lub przesuwające się elementy maszyn oraz znaczne zapylenie przy odbiorze słomy i siana transportowanego dmuchawą.

- 10. Załadunek, wyładunek i wysiew tlenkowego wapna nawozowego** (wapna palonego). Jest to substancja o silnych właściwościach pyłących, żrących i parzących, powodująca poparzenia błon śluzowych, oczu i skóry.
- 11. Wszelkie prace z chemicznymi środkami ochrony roślin.** Środki chemiczne I i II klasy toksyczności to trucizny, zaś środki III klasy – szkodliwe dla zdrowia. Występuje niebezpieczeństwo zatrucia i śmierci.
- 12. Prace z użyciem rozpuszczalników organicznych.** Składniki farb, lakierów, klejów są szkodliwe dla zdrowia, niektóre są rakotwórcze, mają właściwości narkotyczne, wnikają do tkanki mózgowej, powodując trwałe uszkodzenia mózgu. Ich pary tworzą z powietrzem mieszaniny łatwopalne i wybuchowe.
- 13. Topienie (podgrzewanie) lepiku i smoły.** Występuje zagrożenie wybuchem, pożarem, poparzeniem. Opary lepiku i smoły zawierają szkodliwe rozpuszczalniki organiczne.
- 14. Rozpalanie i obsługa pieców centralnego ogrzewania; obsługa parników i kotłów do gotowania.** Występuje niebezpieczeństwo wybuchu i pożaru, groźba poparzeń rąk i twarzy.
- 15. Załadunek i rozładunek zwierząt, prace przy uboju i rozbiorze.** Występuje duże zagrożenie urazami ze strony broniących się zwierząt. Szczególnie istotne jest psychiczne obciążenie młodego człowieka, wynikające z charakteru pracy.
- 16. Opróżnianie zbiorników z nieczystościami płynnymi, wywozów gnojówki, gnojowicy i zawartości szamba.** Występuje duże niebezpieczeństwo urazów mechanicznych, zakażeń i zatruć.
- 17. Wykonywanie wykopów ziemnych, rowów i praca w wykopach; prace przy budowie i rozbiorce obiektów budowlanych.** Występuje niebezpieczeństwo oberwania i obsunięcia się ścian wykopu lub zawalenia ścian budynku i zasypania dziecka.
- 18. Obsługa ładowaczy i mechanicznych podnośników.** Prace te wymagają specjalnych umiejętności i doświadczenia. Występuje zagrożenie potrącenia, przejechania, przygniecenia osób.
- 19. Prace w zamkniętych zbiornikach i pojemnikach, w silosach zbożowych.** Występuje zagrożenie uduszeniem na skutek braku tlenu w powietrzu, zasypaniem i uduszeniem w silosach zbożowych.
- 20. Prace na wysokości ponad 3 metrów. Już prace powyżej 1 metra nad ziemią/podłogą należą do prac niebezpiecznych i należy zapewnić dziecku asekurację.** Występuje zagrożenie upadkiem i powstaniem groźnych urazów ciała.
- 21. Prace wykonywane w dużym hałasie, niedostatecznym oświetleniu i w pomieszczeniach zapyłonych pyłami pochodzenia roślinnego lub w zagrożeniu szkodliwymi czynnikami biologicznymi (roztocza,**

pasożyty zwierzęce, grzyby). Występuje zagrożenie uszkodzenia słuchu, wzroku, wystąpienia uczuleń i alergii.

22. **Prace związane z przenoszeniem, dźwiganiem ciężkich przedmiotów.** Występuje zagrożenie urazów mięśni, stawów, kręgosłupa.
23. **Wykonywanie czynności wymagających długotrwałej, wymuszonej pozycji.** Występuje zagrożenie deformacji układu kostno – stawowego.
24. **Spawanie elektryczne lub pomoc przy spawaniu.** Występuje zagrożenie naświetlenia szkodliwym promieniowaniem, poparzenia, porażenia prądem.

Alina Olejniczak

Z gabinetu pielęgniarki szkolnej

W TROSCE O ZDROWIE NASZYCH DZIECI

Listopad i grudzień, to miesiące, w których odbyły się dwie kampanie zdrowotne. Co roku w trzeci czwartek listopada organizowana jest kampania pod hasłem: „**Rzuć palenie razem z nami**”, która w tym roku przypadła na dzień **20 listopada**. Druga kampania odbywa się **1 grudnia** i jest to **Światowy Dzień AIDS**.

W związku z powyższym pragnę krótko przedstawić problemy zdrowotne, związane z paleniem papierosów i zakażeniem wirusem HIV.

Schorzeń, które są związane z wdychaniem dymu tytoniowego, są setki, a zwyczaj palenia papierosów nie ma żadnego sensu biologicznego i niszczy nasze życie! Zaciąganie się dymem tytoniowym prowadzi zawsze i u każdego palacza do upośledzenia pracy narządów oddechowych. Płuca palacza starzeją się dwukrotnie szybciej niż płuca osoby niepalącej. Płuca osoby niepalącej pozwalają na dobre funkcjonowanie przez 120 lat. Natomiast u palacza sprawność układu oddechowego kończy się mniej więcej po 50 - 60 latach palenia. Kiedy większość z nas dożywa średnio 70. (mężczyźni), czy 80. (kobiety) roku życia, dla palaczy ostatnie lata życia, to piekło. Bardzo istotnie pogłębia się deficyt powietrza i niedotlenienie organizmu, co powoduje problemy medyczne. To już nie tylko choroba, ale ciężkie inwalidztwo. Warto więc zastanowić się nad rzuceniem tego nałogu, jeśli nie dla siebie, to dla osób najbliższych, np. dzieci.

W Polsce 92% palących rodziców przyznaje się do palenia w obecności dzieci, a 70 % dzieci narażonych jest na wymuszone bierne palenie. Wymuszone bierne palenie jest co najmniej tak samo szkodliwe, jak palenie czynne. Najbardziej zagraża noworodkom i małym dzieciom, które nie potrafią upomnieć się o swoje prawo do czystego powietrza i nie mają możliwości uniknąć przebywania w zadymionych przez dorosłych pomieszczeniach. Narażanie dzieci na wymuszone bierne palenie prowadzi do:

częstego występowania chorób układu oddechowego, chorób ucha środkowego, rozwoju astmy i zaostrzenia jej przebiegu. Najnowsze badania coraz częściej wskazują również, że dzieci te cechują się **gorszym rozwojem psychofizycznym oraz sprawiają więcej kłopotów wychowawczych. Mają trudności z czytaniem i pisanem, zaburzenia układu nerwowego, które objawiają się impulsywnością, trudnościami w skupieniu uwagi, niepokojem, nadwrażliwością i trudnościami w przystosowaniu.** Dzieci mieszkające z osobami palącymi charakteryzuje trzykrotnie większe ryzyko stania się w przyszłości palaczami.

Każdego dnia na świecie prawie 4 400 dzieci w wieku 12-17 lat zaczyna palić. Dlaczego to robią? Czasem jest to ciekawość, chęć zrobienia czegoś zabronionego. Niektórym wydaje się, że palenie oznacza dorosłość. Kiedy pierwszy raz sięga się po papierosa, palenie wydaje się obrzydliwe – dym gryzie w gardło, pojawia się kaszel. To płuca próbują się bronić. **Nasz organizm jest „mądry” – rozpoznaje, że jest zatrutowany!** Niektórzy przy pierwszym papierosie mają nawet problemy z żołądkiem i wymiotują.

Powodów do rzucenia palenia jest jeszcze bardzo wiele. Mogłabym pisać i pisać, ale myślę, że jeśli Państwo zastanowicie się sami i podejmiecie właściwą decyzję, to więcej argumentów nie trzeba.

Teraz coś na drugi temat - o HIV/AIDS. Każdy z nas może powiedzieć, że tyle się o tym mówi w mediach, szkołach, zakładach pracy itd., może już wystarczy...? Dlaczego więc ciągle ktoś zakaża się HIV?

W Polsce w każdym miesiącu ponad 50 osób, robiąc test w kierunku HIV, dowiaduje się o swoim zakażeniu. Na AIDS nie ma lekarstwa ani szczepionki, dlatego o HIV i AIDS trzeba mówić przy każdej okazji.

Wszyscy mamy zawsze podobne problemy: brak czasu, ciągłe zmęczenie, gonitwa w pracy. Kochamy swoje dzieci i troszczymy się o nie. Chcielibyśmy je dobrze wychować, pragniemy, by były zdrowe i szczęśliwe, a czy przyszło Państwu do głowy aby porozmawiać z nimi na „trudne tematy”, np. HIV/AIDS...? Czasem uważamy, że taką wiedzę otrzymają w szkole, z gazet lub książek, że ktoś inny im o tym powie. Jednak dziecko oczekuje tego od rodziców.

Nie jest łatwo rozmawiać na trudne tematy i mówić o seksualności człowieka, ale musimy zdać sobie sprawę, że nie podejmując tematyki związanej z HIV/AIDS, narażamy swoje dziecko na niebezpieczeństwo. Jeżeli podejmiecie Państwo decyzję o takiej rozmowie, powinniście przedtem odpowiedzieć sobie na kilka pytań: Kto rozmawiał ze mną na „trudne tematy”, kiedy byłem (byłam) w wieku mojego dziecka? Czy był to ktoś z rodziny? Ile miałem (miałam) wtedy lat? Jakie wrażenia pozostawiła ta rozmowa? Czy to, co usłyszałem (usłyszałam), przydało mi się w życiu? W jakim wieku poznałem (poznałam) swoją pierwszą sympatię? Jak spędzaliśmy czas? Czy brałem (brałam) pod uwagę możliwość zakażenia HIV lub innymi chorobami przenoszonymi drogą płciową? Czy mógłbym (mogłabym) coś zmienić w

swoim postępowaniu sprzed lat? Może zdarzyło się tak, że w Państwa domu unikano „trudnych tematów”, nikt nie przygotował Was do życia w tym zakresie i Wy również dziś popełniacie ten sam błąd, wychowując swoje dzieci. **Nie zwlekajmy więc z rozpoczęciem rozmowy ze swoim nastoletnim dzieckiem! Nie myślm, że ten temat nas nie dotyczy.** Jego życie, to nie tylko oceny w szkole i codzienne obowiązki domowe. To również pierwsza miłość, presja kolegów, pierwszy kontakt z alkoholem lub narkotykami. Wszystko przebiega podobnie jak wtedy, gdy sami byliśmy nastolatkami. **Nie pozostawiajcie swojego dziecka samego z jego problemami.**

RODZICU! Wyciągnij rękę pierwszy (pierwsza), nie krytykuj, postaraj się zrozumieć, ale też nie porównuj swojego życia do jego. Pomóż mu rozwiązywać problemy. Zakazami i krzykiem niczego nie zmienisz, nie zahamujesz emocji. Co z tego, że Twoje dziecko skończy dobrą szkołę, będzie znało języki obce i będzie wysportowane, jeżeli pod wpływem alkoholu, narkotyków lub za namową drugiej osoby podejmie niewłaściwą decyzję. Wystarczy tylko jedna chwila i całe życie legnie w gruzach. Być może, Twoje dziecko będzie miało do Ciebie żal, że go przed tym nie ostrzegłeś i nie uświadomiłeś mu zagrożenia, jakie niesie ze sobą wirus HIV, nie powiedziałeś, jak można zapobiec zakażeniu.

Jeżeli chcecie Państwo lepiej przygotować się do tej ważnej rozmowy, więcej informacji znajdziecie na stronie internetowej www.aids.gov.pl. lub pod całodobowym telefonem zaufania AIDS: 022 692 82 26.

Pamiętajmy, że zdrowie i bezpieczeństwo naszych dzieci w dużej mierze zależy od rodziców. **Rodzicu, rozmawiaj, rozmawiaj, rozmawiaj ze swoim dzieckiem na ważne dla niego tematy.**

Pielęgniarka szkolna
Jolanta Nowacka

WAŻNE DATY

- PRÓBA SPRAWDZIANU W KLASIE VI: wtorek, 13.01.2009r., godz. 11.30
- PRÓBA EGZAMINU GIMNAZJALNEGO:
 - część humanistyczna: wtorek, 13.01.2009r., godz.9.00
 - część matematyczno-przyrodnicza: środa, 14.01.2009r., godz. 9.00

.....
Redakcja i opracowanie „Życia Szkoły”: Cyryla Krajka

Współpraca: *Grono Pedagogiczne*

Patronat: *Dyrektor Zespołu Szkół*

Krystyna Klepacka